

kan man gerne sige — adskillige Gange gjort Forsøg paa en Forandring i den bestaaende kommunale Valgret. Da Kommunallovene i 1867 og 68 bleve vedtagne, var Venstre i Minoritet i det andet Ting; men saa snart Venstre blev Flertal, ja endog før den Tid, straks da det forenede Venstre blev dannet, blev der gjort Forsøg paa en Forandring af den kommunale Valgret, som var fastsat ved Kommunallovene af 1867 og 68. Det første Forsøg blev gjort i 1871 og 1872; men jeg skal ikke omtale det videre, jeg skal blot nævne de historiske Kendsgerninger. Man gjorde saa et lignende Forsøg i 1879, og man har ofte gentaget dette Forsøg, idet man altsaa har foreslaaet en anden Valgret end den gældende. Jeg nævner dette, fordi jeg vil henlede Opmærksomheden paa, hvad jo ærede Medlemmer for Næsten godt vide, at man altsaa har et helt andet Syn paa i det andet Ting paa den kommunale Valgret end det, som ligger til Grund for de her foreslaaede Regler; og at det derfor næppe er sandsynligt, at det andet Ting, da det i en Menneftaalder har arbejdet paa at forandre den kommunale Valgret, nu skulde gaa til at vedtage en Lov, som gaar stik imod, hvad de selv have været inde paa i længere Tid; det tør man dog næppe vente.

En anden Vanskelighed for at kunne gennemføre det forelagte Forslag ligger i Bestemmelsen om den kongevalgte Formand. Da vi før nogen Tid siden her behandlede Lovforslaget om Valg af Borgmestre i Købstæderne, havde jeg Lejlighed til at udtale min Anskuelse i saa Henseende. Jeg skal derfor ikke gentage det her, men kun gøre opmærksom paa, at ogsaa med Hensyn til dette Punkt har det andet Ting i en lang Række Aar foreslaaet Forandringer. Der har foreligget mange Forslag i den Henseende i det andet Ting, som have gaaet ud paa at ønske den Forandring, at Kommunalbestyrelserne i Byerne saa vel som Sogneraadene paa Landet selv skulde have Lov til at vælge deres Formand; men her foreslaas der det modsatte, nemlig den kongevalgte Formand. Ogsaa deri ligger der efter min Mening en Vanskelighed for Lovforslagets Gennemførelse. — Jeg skal imidlertid som sagt ikke komme ind paa en videre Omtale af disse Ting; jeg har blot villet nævne disse Vanskeligheder og er tilbøjelig til at tro, at dette Lovforslag ogsaa vanskeligt vil naa frem paa Grund af de samme Hindringer.

Jeg erkender, at der særlig er Grund til, at der gøres noget for Esbjergs Bedkommende; men skulde dette Lovforslag støde paa saadanne Hindringer som dem, jeg her

har nævnt, der kunde umuliggøre Lovforslagets Gennemførelse, forekommer det mig, at der ikke var noget til Hinder for, at vi vedtog en midlertidig Lov om Ordningen af Esbjergs kommunale Forhold, saaledes at der vedtoges et Regulativ for Esbjerg Kommune i Lighed med, hvad der er vedtaget for vore nuværende Handelspladser, navnlig f. Eks. for Marstal, det er jo den sidste, hvorom der er truffet Bestemmelse. Jeg vil antage, at der ikke vil være nogen særlig Vanskelighed forbundet med at gennemføre et saadant midlertidigt Lovforslag om Ordningen altsaa af Esbjergs Forhold, indtil vi kunne saa vedtaget en endelig Lov om Handelspladsernes kommunale Forhold i det hele taget.

Jeg vil ikke modsætte mig dette Lovforslags Fremme, og jeg agter ogsaa at stemme for det ved tredje Behandling, ikke fordi jeg nu er entg i Indholdet af dette — navnlig ikke i de to Retninger, som jeg har antydet —, men jeg ønsker Sagen fremmet, og navnlig ønsker jeg den bragt over i det andet Ting. Jeg ønsker ogsaa Sagen endelig gennemført, men, som sagt, skal man saa den gennemført, tror jeg, vi maa stille efter at give den et andet Indhold. Til disse Bemærkninger skal jeg indstrænke mig.

Red: Jeg er ikke i det væsentlige uenig med den sidste ærede Taler i den Konklusion, han kom til; thi jeg ser ogsaa, at der er adskillige Farer for, at dette Lovforslag ikke vil nyde den Fremme og Behandling, som jeg for mit Vedkommende kunde ønske, og det af forskellige Grunde. Lovforslaget er, som ogsaa den sidste ærede Taler nævnte, en gammel Bekendt og har i mange Aar staaet paa Tingets Dagsorden, men er ikke blevet gennemført. Nu fremtræder det i en ny Skikkelse, saaledes at Landets største Handelsplads, nemlig Frederiksberg, er udeladt og den næststørste, nemlig Esbjerg, er optagen. Jeg skal villig erkende, at det maa anses for at være absolut nødvendigt, at der for Esbjergs Bedkommende snarest mulig træffes en anden kommunal Ordning end den, der for Tiden hersker der. Den enorme og for vore Forhold ellers ganske ukendte Udvikling, som denne Kommune har taget, gør det indlysende, forekommer det mig, for alle og enhver, at det kommunale Apparat, de i Nøjeblikket arbejder med, er fuldstændig utilstrækkeligt. Jeg vilde derfor meget ønske, at man i dette og det andet Ting kunde blive enig om at afhjælpe den der tilstedeværende Trang. Men naar den højtærede Regering samtidig dertil har knyttet Forslag om at ordne 5 andre Handelspladser som